

Боятъ при Пуралия на 19 и 20 октомврий
Скици № № 8 и 9

На 19 октомврий отъ северния флангъ турцитѣ откриха силенъ пушеченъ и артилерийски огънь. Дунавци мълчаха, за да не издадатъ разположението си.

Турцитѣ направиха опитъ да настѣпятъ съ дѣсния си флангъ.

Страничното турско прикритие, въ составъ три табора и една с. с. планинска батарея, имаше назначение да настѣпи и презъ Авренъ и Скопо да заплаши лѣвия флангъ и тила на 5-а дивизия. Но когато отредѣтъ се спусна въ долината на р. Пуралия, посрещнатъ бѣ съ силенъ огънь отъ 3/46-а дружина. Изненаданъ, отредѣтъ се прѣсна и избѣга. Махмудъ Мухтаръ паша даваше голѣмо значение на действията на този отредъ, затова му назначи за началникъ генералщабния полковникъ отъ щаба си Нахидъ бей, известенъ по своята енергия и способностъ. Нахидъ бей веднага замина, успѣ да събере отреда и настѣпи да заеме позиция източно отъ Урумбейлий, срещу нашата 10-а гранична дружина.

Едновременно съ настѣплението на страничния отредъ настѣпи и дѣсниятъ участъкъ на дивизията Джемалъ бей. Началникътъ на участъка успѣ да заеме съ единъ таборъ с. Пуралия, но по-нататъшното му напредване бѣше спрѣно съ пушеченъ и артилерийски огънь отъ българитѣ.

Командирътъ на 5-а дивизия още презъ нощта на 19 октомврий бѣ изпратилъ заповѣдъ въ Иено на командира на 1/3-а бригада да трѣгне съ бригадата си за Бунаръ-Хисаръ. Къмъ 10 часа на 19 бригадата стигна въ Бунаръ-Хисаръ и се разположи: 11-и полкъ съ 1/6-о не с. с. артилерийско отдѣление североизточно, а 24-и полкъ съ 1/6-о с. с. артилерийско отдѣление западно отъ града.

Къмъ пладне командирътъ на 5-а дивизия заповѣда: 3/5-а бригада да настѣпи, да атакува противника и заеме височинитѣ източно отъ р. Пуралия (Карагачъ-дере); 1/3-а бригада да се изтегли по пѣтя Бунаръ-Хисаръ—чиф. Теке и, следъ като 3/5-а бригада завладѣе височинитѣ източно отъ р. Пуралия, да продължи пѣтя си на североизтокъ по долината на р. Пуралия, за да заеме изходното си положение на лѣвия флангъ на 3/5-а бригада съ фронтъ къмъ Евренджикъ, като изпрати една дружина къмъ Урумбейлий за усиление на 10-а гранична дружина.

1/3-а бригада настѣпи отъ Бунаръ-Хисаръ въ походенъ редъ. Начело вѣрвѣше 24-и полкъ, който изпрати предна охрана, а задъ него — 11-и полкъ. Когато предната охрана замина чиф. Теке, узна, че с. Пуралия е заето отъ противника и движението по долината на рѣката става невъзможно. Въ това време (къмъ 16 часа) при бригадата дойде командирътъ на дивизията, който, като видѣ положението, заповѣда бригадата да не отива на лѣвия флангъ на 3/5-а бригада, а да се развърне и завладѣе гористата височина източно отъ с. Пуралия.

Командирътъ на бригадата развърна бригадата, като назначи въ бойна частъ 24-и полкъ съ 1/6-о с. с. артилерийско отдѣление, а 11-и полкъ — въ бригадна поддръжка въ отстъпъ задъ лѣвия флангъ на бойната частъ. За пръвъ обектъ на бойната частъ